

SPIS TREŚCI

9 Przedmowa — napisał *Jan Szczepański*

15 Wprowadzenie

DZIEJE RODZINY POLSKIEJ

23 Rodzina od czasów najdawniejszych do końca XVIII wieku

— napisał *Marek Barański*

24 Ród

25 Rodzina wczesnośredniowieczna

28 Rodzina w pełnym średniowieczu

35 Późne średniowiecze

42 Czasy nowożytne (XVI—XVII w.)

47 Rodzina w XVIII wieku

52 Rodzina w XIX i na początku XX wieku

— napisała *Zofia Jabłonowska*

52 Zmiany w strukturze rodziny

57 Spoistość rodziny

58 Zmiany w dietności

61 Zmiany w systemie wartości

62 Dobór małżeństw

64 Rola rodziny w zachowaniu ciągłości narodowej

RODZINA W LITERATURZE, FOLKLORZE I ŚRODKACH MASOWEGO PRZEKAZU

75 Rodzina w literaturze w początkach XX wieku

— napisała *Dorota Mycielska*

76 Powieść i dramat antymieszczańskie

81 Powieść tradycyjna i patriotyczna

87 Powieść radykalna

91 Nowe spojrzenie w dwudziestolecie

97 Problematyka rodzinna w literaturze powojennej

— napisała *Joanna Paszkiewicz*

99 Literackie wizerunki kobiet

105 Konflikty między rodzicami a dziećmi

109 Rodzina szersza

110 Realia obyczajowe

114 Rodzina, dom rodzinny jako wartości

118 Rodzina w ludowych przysłowia i pieśniach

— napisała *Zofia Barańska*

- 120 Nakłanianie do małżeństwa
- 123 Znaczenie posagu
- 125 Dobra żona — dobra gospodyni
- 126 Wiek małżonków
- 128 Powtórne małżeństwo
- 129 Głos rodziców w wyborze współmałżonka
- 131 Życie małżeńskie
- 134 Dzieci w rodzinie
- 138 Matka i córka, brat i siostra
- 139 Synowa — świekra
- 140 Krewni, powinowaci, sąsiedzi

148 Modele rodziny w środkach masowego przekazu

— napisała *Barbara Wilska-Duszyńska*

- 150 Modele rodziny w wybranych czasopiśmie
- 155 Rodzina w radiowej powieści
- 157 Rodzina w filmowych programach telewizyjnych

164 Płeć a przemiany obyczajów

— napisała *Magdalena Sokółowska*

- 165 Reakcja mężczyzn na „inwazję Amazoek”
- 167 Chaos w formach towarzyskich
- 168 Emancypacja seksualna?

WSPÓŁCZESNA RZECZYWISTOŚĆ RODZINNA

175 Mieszkanie — formy przestrzenne i aspekty społeczne

— napisała *Władysława Malicka*

- 176 Rozwój form mieszkalnych do I wojny światowej
- 182 Sytuacja mieszkaniowa w dwudziestolecu międzywojennym
- 185 Mieszkanie w Polsce Ludowej

199 Przemiany dzieciństwa rodziny w XX wieku

— napisał *Zbigniew Smoliński*

- 200 Mężatki w wieku rozrodczym
- 201 Dzieciństwo w okresie płodności naturalnej
- 203 Dzieciństwo w okresie międzywojennym
- 203 Dzieciństwo po II wojnie światowej
- 205 Dzieciństwo rodzin na podstawie NSP 1970
- 206 Dzieciństwo aktualna i jej perspektywy

216 Związki rodzinne a ruchliwość geograficzna

— napisał *Włodzimierz Mirowski*

- 219 Fazy życia rodzinnego a migracje
- 225 Rola związków rodzinnych w mechanizmach migracji
- 228 Skutki migracji w aspekcie życia rodzinnego
- 230 Dobór małżeński jako społeczny proces kojarzenia partnerów
 - napisała *Barbara Łobodzińska*
- 231 Dobór małżeński w pierwszej połowie XX wieku
- 234 Kryteria doboru współczesnych par
- 242 Struktura i funkcje rodziny a teoria rodziny nuklearnej
 - napisał *Jan Turowski*
 - 242 Zróżnicowanie rodzin
 - 244 Zmiany w funkcjach rodziny
 - 248 Indywidualizacja rodziny podstawowej
 - 252 Autonomizacja jednostki w rodzinie
- 260 Wartości związane z życiem rodzinnym
 - napisała *Danuta Dobrowolska*
 - 262 Funkcje rodziny w kształtowaniu i przekazywaniu wartości
 - 263 Rodzina w systemie wartości
 - 266 Modele rodziny jako wyraz uznawanych wartości
 - 270 Realizowane wartości osobiste i ogólnospołeczne
 - 273 Wspólne wartości całej rodziny
- 279 Miejsce rodziny w hierarchii wartości w wypowiedziach młodzieży
 - napisała *Helena Izdebska*
 - 279 Zawód i praca jako wartości nadrzędne
 - 283 Małżeństwo i rodzina w planach życiowych młodzieży
- 289 Doroczne i okolicznościowe zwyczaje w rodzinie
 - napisała *Jadwiga Komorowska*
 - 291 Klasyfikacja zwyczajów
 - 292 Społeczne ramy zwyczajowości
 - 293 „Odbicie” struktury rodziny
 - 295 Wyrażane wartości
 - 300 Zwyczajowość domowa a rodzina szersza
 - 302 Funkcje zwyczajów
- 310 Zmiany w spójności więzi międzypokoleniowej w rodzinie
 - napisał *Leon Dyczewski*
 - 315 Od wspólnoty do bliskości zamieszkiwania pokoleń
 - 320 Od pomocy z konieczności do pomocy dobrowolnej
 - 324 Wzrost egalitaryzmu i autonomii członków rodziny
 - 328 Od surowości do jawności uczuć
 - 332 Od jednności do zróżnicowania kulturowego

343 Niektóre zjawiska patologiczne we współczesnej rodzinie

— napisał *Adam Strzembosz*

343 Rozwody

346 Orzeczenia sądowe w sprawie władzy rodzicielskiej

348 Przestępczość nieletnich

352 Zamachy samobójcze dzieci i młodzieży

RODZINA W INNYCH KRAJACH ŚWIATA

361 Rodzina w ustroju kapitalistycznym i socjalistycznym

— napisał *Zbigniew Tyska*

362 Rodzina w okresie wczesnokapitalistycznym

367 Rodzina w społeczeństwach kapitalistycznych XX wieku

373 Rodzina w krajach socjalistycznych

379 Kształt rodziny socjalistycznej w przyszłości

384 Zarys problemów rodziny i jej przemian w krajach Trzeciego Świata

— napisała *Elżbieta Reklajtis*

386 Matrylineat i patrylineat

388 Patriarchat i jego odmiany

392 Współczesne przeobrażenia struktury rodziny

401 Poligamia

402 Socjalizacja rodzinna

404 Rozwody w Trzecim Świecie

405 Problemy demografii i polityki populacyjnej

SUPLEMENT

411 Wybrane instytucje działające na rzecz rodziny

411 Towarzystwo Planowania Rodziny

412 Poradnie prawno-społeczne Ligi Kobiet

413 Uniwersytet dla Rodziców

414 Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

415 Poradnie wychowawczo-zawodowe

417 Poradnie zdrowia psychicznego

422 Poradnie antyalkoholowe (odwykowe)

425 Summary

429 Résumé

434 Содержание

438 Bibliografia

443 Skorowidz nazwisk